

DN granskar. Karolinska universitetssjukhuset

Rutiner skärps efter miljonupphandling

Karolinska universitetssjukhuset skärper nu rutinerna för inköp av konsulttjänster. Det sker efter DN:s granskning som bland annat visar att produktionsdirektören och tidigare BCG-konsulten Andreas Ringman Uggle lät BCG vinna en upphandling – varpå konsultbolaget kunde fakturera sjukhuset 118 miljoner kronor.

● DN har efterfrågat en intervju med Boston Consulting Groups Nordenchef Stefan Larsson. För några veckor sedan erbjöd han DN en intervju, men efter avslöjandena om oklarheter kring konsultbolagets miljonfakturer till Karolinska har han inte velat prata.

I stället skrev han tillsammans med ytterligare en BCG-chef en debattartikel som publicerades i tisdagens DN. BCG-cheferna lyfter i debattartikeln fram att bolaget fått uppdrag på universitetssjukhuset genom konkurrensutsatt upphandling. Hur fri konkurrensen varit ska nu utredas internt på Karolinska, efter DN:s granskning.

Tidigare har DN berättat om produktionsdirektören Andreas Ringman Uggle, som gått direkt från BCG till en position i sjukhusledningen, där han stått som fakturareferens för BCG:s mångmiljonbelopp.

DN kan nu berätta om hur konsulten Andreas Ringman Uggle skickats in som ett gratiserbjudande, innan han gick in i sjukhusledningen och öppnade upp mångmiljonaffären för sitt forna bolag.

Den 5 februari 2013 fick han ett passerkort till sjukhuset utfärdat till sig. Konsultbolaget han jobbade för hade sedan fyra år tillbaka marknadsfört det amerikanska konceptet ”Värdebaserad vård”, i Sverige, en styrmodell som utlovar bättre vård till lägre kostnad, under parollen ”Patienten först”.

Drygt två månader tidigare hade Ringman Ugglas mentor och chef Stefan Larsson erbjudit gratis konsulttjänster för att starta ett pilotprojekt kring Värdebaserad vård. Det framgår av ett mejl som avslöjades av tidningen Vårdfokus 2015:

”Det är en hundraprocentig investering från vår sida och ni kommer att ha tillgång till två BCG-konsulter under denna tid under ledning av undertecknad.”

En av gratiskonsulterna var Andreas Ringman Uggle, avslöjade SR:s Kaliber för drygt ett år sedan.

I februari 2014 utlyste sjukhusledningen en ny tjänst: produktionsdirektör.

Den sökande skulle bland annat ha förmåga att leda utvecklingsarbete med utgångspunkten

”Patienten alltid först”. Rekryteringen sköttes av ett externt bolag.

Enligt källor till DN hade en rekrytering påbörjats, med flera kvalificerade kandidater när processen plötsligt avbröts. Kvar fanns endast Andreas Ringman Uggle. Enligt en källa omgärdades processen av stort ”hysch-hysch” och hemlighetsmakeri.

– Det var ju en uppenbar lojalitetskonflikt, eftersom personen kom från BCG.

Andreas Ringman Uggle skrev under anställningskontraktet med en ingångslön på 130 000 kronor i månaden.

Året därpå sjösattes en ny upphandling av managementkonsulttjänster. Ansvarig var Andreas Ringman Uggle. Tre anbud kom in.

Ett av dem var från BCG, skrivet av tidigare chefen och mentorn Stefan Larsson.

”Värdebaserad vård har spritt sig som koncept över hela världen men ingen annan motsvarande universitetssjukvårdsorganisation har som Karolinska börjat översätta detta i en tydlig strategi för en integrerad organisations- och styrningsmodell”, skriver han i anbudet och slår fast:

”BCG är det internationellt ledande konsultbolaget när det gäller värdebaserad vård. Vi har ett nära samarbete med Harvard Business School som ligger bakom teorierna, vi är medgrundare till ICHOM som utvecklar internationella standard-set av utfallsmått för olika patientgrupper.”

Andreas Ringman Uggle ”samt deltagare från programgruppen för Ny verksamhetsmodell Nya Karolinska” har enligt beslutet poängsatt de inkomna anbudena, som är från Arthur D Little, EY och BCG.

Poängsattes mellan 1 och 5 för kategorierna pris, kvalitet och erfarenhet.

BCG:s prissättning var högst av de tre bolagen, vilket gav lägst poäng för pris. Men i kategorierna kvalitet och erfarenhet slog BCG sina medtävlare, och vann med totalpoängen 3,5. Vilka poängsättningarna var, förutom Ringman Uggle, har DN inte fått svar på.

BCG har sedan fakturerat Karolinska 118 miljoner kronor 2016–

Andreas Ringman Uggle.

Foto: Johan Garsten/Karolinska Universitetssjukhuset

Andreas Ringman Uggle satte poäng på de olika anbudena.

I dokumentet hänvisas även till ”deltagare från programgruppen” – vilka dessa poängsättare skulle vara har DN inte fått svar på.

Anna Gustafsson, text

Lisa Röstlund, text

2017, med Ringman Uggle respektive hans sekreterare som sjukhusets fakturareferens.

Upphandlingen av avropsavtalet har godkänts av Jan Svenonius, upphandlingschef på Karolinska, som är gift med finanslandstingsrådet Irene Svenonius (M). DN har sökt Jan Svenonius som svarar skriftligt via presstjänsten. På frågan om hans ansvar för att Karolinska 2013 accepterade ett gratiserbjudande blir svaret:

”Det var ett erbjudande som accepterades av dåvarande biträdande sjukhusdirektören utan att jag eller någon av mina medarbetare konsulterats.”

I övrigt hänvisar Svenonius till internutredningen som bland annat rör samarbetet med BCG.

”Det vore fel av mig att kommentera detta i media när denna process pågår.”

Flera experter har tidigare lyft att eventuella jävsförhållanden bör utredas, mot bakgrund av banden mellan Ringman Uggle och Stefan Larsson.

– Det låter som om man skulle kunna diskutera en jävssituation. Det skulle de behöva reda ut internt. Det ser i alla fall väldigt illa ut, har Olle Lundin, professor i offentlig förvaltning vid Uppsala universitet, tidigare sagt till DN.

Sjukhusledningen har först uppgett för DN att frågan utretts, men sedan ändrat uppgifterna.

– Jävsfrågan har aldrig kommit upp. Man kan inte springa på alla bollar, säger Ole Alvin, internrevisor på Karolinska som nu håller i utredningen som granskar hanteringen av konsultfakturer och även eventuella jävsförhållanden.

Utredningen ska vara klar i slutet av januari, men i tisdags fattades beslut om nya skärpta rutiner för inköp av managementkonsulttjänster. Från och med nu ska inköpen godkännas av sjukhusdirektören, efter granskning av ekonomidirektör och upphandlingschef. Atteststrätten för dessa konsultfakturer centraliseras också till sjukhusdirektören. Tidigare har bland andra Ringman Uggle haft attesträtt. Enligt presstjänsten finns ingen koppling mellan de nya rutinerna och Andreas Ringman Ugglas attest av fakturer och ansvar vid konsultinköp.

– Jag förstår inte hur du kan koppla ihop det med honom. Rutinerna gäller hela sjukhuset, säger Kim Sjölund, presschef på Karolinska.

DN har sökt Andreas Ringman Uggle som via presstjänsten hänvisar till att utredningen pågår.

anna.gustafsson@dn.se

lisa.rostlund@dn.se

Direktör kallar sig läkare – mot lagen

Karolinska universitetssjukhusets produktionsdirektör Andreas Ringman Uggle kallar sig läkare, men saknar legitimation. Det strider mot patientsäkerhetslagen, enligt experter.

● Andreas Ringman Uggle kallar sig läkare i många sammanhang, trots att han saknar legitimation. När han som konsult för BCG talade på en konferens 2014 om värdebaserad vård angavs i programmet att han är läkare. Till DN i mars i fjol sade han ”Jag är läkare”. Han har även benämnts som barnläkare i en intervju med Dagens Industri 2015.

Ringman Uggle tog läkarexamen 2008, och vikarierade därefter som underläkare ett år, tills han började som konsult på BCG. Examen räcker inte för att få kalla sig läkare, enligt jurister vid Socialstyrelsen och Läkarförbundet.

Enligt patientsäkerhetslagen får yrkestiteln läkare användas ”endast av den som har legitimation för yrket eller genomgår föreskriven praktisk tjänstgöring (allmäntjänstgöring, AT)”, och straffet vid brott mot lagen är böter.

Yrket som vikarierande underläkare kan även utövas av medicinstudenter eller nyutexaminerade, under en begränsad tidsperiod med särskilt förordnande.

Enligt källor på Karolinska har Ringman Uggle under presentationer fått många anställda att tro att han även är barnspecialist, vilket kräver en bana på minst 6,5 år utöver läkarexamen.

– Han brukar referera till sina erfarenheter från barnkirurgen. Det kan uppfattas som att han har lång erfarenhet. Han har jobbat här i några veckor som vikarierande underläkare efter examen, säger Tina Granholm, barnkirurg på Astrid Lindgrens barnsjukhus.

Patientsäkerhetslagen är tydlig även gällande specialistkompetens.

– Endast den som har ansökt och fått bevis på en viss specialistkompetens från Socialstyrelsen får ange att den har en sådan specialistkompetens, säger Tomas Hedmark, jurist vid Läkarförbundet.

Yvonne Dellmark, ordförande för Karolinska universitetssjukhusets läkarförening understryker:

– Att använda titeln ”läkare” utan att vara det är vilseledande, ett bedrägeri. Som individ måste man kunna lita på att en läkare har den kompetens man kan förvänta sig.

DN har sökt Ringman Uggle och sjukhusledningen. Sjukhuset svarar skriftligt via presstjänsten att man efter avklarade studier får en läkarexamen. ”Man är då läkare. Andreas Ringman Uggle har läkarexamen samt är därtill disputerad inom medicine vetenskap det vill säga han är läkare och medicine doktor.”

Enligt sjukhuset ska Andreas Ringman Uggle aldrig ha uppgett att han är barnläkare.

Anna Gustafsson
Lisa Röstlund